

VILNIAUS UNIVERSITETO INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto intelektinės nuosavybės valdymo nuostatų (toliau – Nuostatai) tikslas – sureguliuoti teises ir pareigas, susijusias su Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) darbuotojų ir studijuojančiųjų sukurtais intelektinės veiklos rezultatais, taip pat nustatyti šių rezultatų valdymo, naudojimo ir komercinimo tvarką ir jos įgyvendinimą.
2. Nuostatai parengti vadovaujantis Universiteto statutu ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugai taikomais Lietuvos Respublikos įstatymais ir įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.
3. Nuostatai taikomi Universiteto darbuotojams ir studijuojantiems bei asmenims, dirbantiems Universiteto ar Universitete vykdomuose projektuose ar dalyvaujantiems kitoje Universiteto vykdomoje veikloje, susijusioje su intelektinės nuosavybės kūrimu.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Autorių teisių objektai – originalūs literatūros, mokslo ir menokūriniai, kurie yra kokia nors objektyvia forma išreikštas kūrybinės veiklos rezultatas; į juos autorių teisės atsiranda nuo kūrinio sukūrimo momento.

Autorius – asmuo, sukūręs intelektinės nuosavybės objektą.

Autorių teisių subjektai - autorius, kitas fizinis arba juridinis asmuo, Nuostatuose numatytais atvejais turintis išimtinės turtinės autorių teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės turtinės autorių teisės (autorių teisių perėmėjas).

Augalų veislė – augalų grupė, priklausanti pačiam žemiausiam žinomam augalų taksonui, turinti tam genotipui ar genotipų kombinacijai būdingas savybes; išsiskiria iš kitos augalų grupės bent vienu būdingu požymiu; laikoma atskiru vienetu dėl gebėjimo daugintis, išlaikyti visus tos veislės augalams būdingus požymius nepakitusius;

Bendraautoriai – asmenys bendru kūrybiniu darbu sukūrę intelektinės nuosavybės objektą, nepaisant to, ar tas objektas sudaro nedalomą visumą, ar susideda iš dalių, kurių kiekviena turi savarankišką reikšmę.

Dizainas – viso gaminio ar jo dalies vaizdas, sudarytas iš gaminio ir (arba) jo ornamentikos specifinių savybių – linijų, kontūrų, spalvų, formos, tekstūros ir (arba) medžiagos.

Duomenų bazė – susistemintas ar metodiškai sutvarkytas kūrinių, duomenų arba kitokios medžiagos rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu ar kitu būdu, išskyrus kompiuterių programas, naudojamas tokioms duomenų bazėms kurti ar valdyti. Duomenų bazės gali būti ir autorių teisių, ir duomenų bazių gamintojų (*suigeneris* teisių) objektas. Duomenų bazės autorių teisių objektas yra tuomet, jei ji atitinka autorių teisių objektui keliamus reikalavimus. Duomenų bazė yra *suigeneris* teisių objektas, jei jos sukūrimas grindžiamas esminėmis

kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis (intelektinėmis, finansinėmis, organizacinėmis) investicijomis, skirtomis parinkti, sudaryti, tikrinti bei pateikti duomenų bazės turinį.

Gretutinių teisių objektas – kūrinio atlikimas (tiek tiesioginis, tiek į garso ar audiovizualinę laikmeną įrašytas kūrinio atlikimas), fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir televizijos laida bei programa.

Honoraras – atlyginimas už autorine licencine sutartimi suteiktas ar perduotas teises į kūrinį, atlyginimas už suteiktas ar perduotas gretutines teises, pajamos, gautos kaip atlyginimas už perduotą ar pagal licencinę sutartį suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu, atlyginimas už suteiktą informaciją apie „know-how“ („žinau kaip“).

Intelektinė nuosavybė – įstatymuose sureglamentuotos turtinės ir asmeninės neturtinės teisės į intelektinės nuosavybės objektus. Asmeninės neturtinės teisės – su autoriaus asmeniu susijusios atitinkamuose įstatymuose nurodomos teisės (pvz., literatūros, mokslo, meno kūrinio autorius turi šias asmenines neturtines teises: autorystės teisę, teisę į autoriaus vardą ir kūrinio neliečiamybės teisę; išradėjas turi išradimo autorystės ir teisės į išradėjo vardą teises ir kt.). Turtinės intelektinės nuosavybės teisių turėtojų teisės yra susijusios su intelektinės nuosavybės objektų panaudojimu ir yra įtvirtintos atitinkamuose intelektinės nuosavybės teisių apsaugai skirtuose Lietuvos Respublikos įstatymuose.

Intelektinės nuosavybės objektai – autorių teisių ir gretutinių teisių objektai, pramoninės nuosavybės objektai (išradimai, prekių ženklai, dizainai, „know-how“ („žinau kaip“), komercinės paslaptys) bei kiti įstatymuose nurodomi, įstatymų reikalavimus atitinkantys intelektinės kūrybinės veiklos rezultatai.

Intelektinės nuosavybės teisių gynimas – visuma veiksmų ir jiems atlikti būtinų priemonių, skirtų atkurti pažeistas intelektinės nuosavybės teises, jas pripažinti, apsaugoti nuo gresiančių ir pakartotinių tolesnių teisių pažeidimų, pašalinti bet kokius teises pažeidžiančius veiksmus, taip pat kompensuoti pažeidimu patirtą žalą. Konkrečias teisių gynimo priemones ir būdus nustato intelektinės nuosavybės teisių apsaugai skirti Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose Universitetui priklausanti intelektinė nuosavybė bus ginama, įstatymai.

Intelektinės nuosavybės teisių priežiūra – visuma veiksmų, kuriuos atlieka intelektinės nuosavybės teisių turėtojas: mokesčių už intelektinės nuosavybės objektų registraciją ir metinių registracijos mokesčių sumokėjimas; rinkos, sudarytų sutarčių, konkurentų atitinkamų veiksmų, patentavimo priežiūra; derybos; kiti veiksmai, kurie būtini tinkamam ir efektyviam intelektinės nuosavybės valdymui, naudojimui bei disponavimui ir teisių į intelektinę nuosavybę galiojimui.

Interesų konfliktas – situacija, kai Universiteto darbuotojo ar studijuojančiojo atliekamos funkcijos ar pareigos, įgyvendinamos intelektinės nuosavybės objektų kūrimo ar komercinimo srityje Universitete, yra susijusios su jo privačiais interesais.

Išradimas – pasauliniu mastu naujas, išradimo lygio (neakivaizdus atitinkamos srities specialistui) ir pramonėje pritaikomas techninės kūrybos rezultatas (medžiaga, įrenginys ar būdas), kuriuo sprendžiama tam tikra techninė problema.

Kolektyvinis kūrinys – asmenų grupės sukurtas kūrinys, kurio sukūrimą inicijavo ir organizavo fizinis arba juridinis asmuo. Kūrinių, įtrauktų į kolektyvinius kūrinius, autoriai išsaugo išimtinę teisę naudoti savo kūrinius atskirai nuo kolektyvinio kūrinio, jeigu kitaip nenustatyta atitinkamoje autorinėje sutartyje.

Komercinė paslaptis – tai informacija, turinti tikrą ar potencialią komercinę vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys ir ji negali būti laisvai prieinama dėl šios informacijos savininko ar kito asmens, kuriam savininkas ją yra patikėjęs, protingų pastangų išsaugoti jos slaptumą. Informaciją, kuri negali būti laikoma komercine (gamybine) paslaptimi, nustato įstatymai.

Kompiuterių programa – visuma instrukcijų, pateikiamų žodžiais, kodais, schemomis ar kitu pavidalu, sudarančių galimybę kompiuteriui atlikti tam tikrą užduotį ar pasiekti tam tikrą rezultatą, kai tos instrukcijos pateikiamos tokiomis priemonėmis, kurias kompiuteris gali perskaityti; ši sąvoka apima ir parengiamąją projektinę tokių instrukcijų medžiagą, jeigu pagal ją galima būtų sukurti minėtą instrukcijų visumą.

„Know-how“ („žinau kaip“) – komercinis ir kitoks gamybinio, prekybinio ar mokslinio pobūdžio praktinis patyrimas bei įgūdžiai, informacija ir žinios (taip pat technologijos, procedūros, kitokios specifinės žinios), vertingos dėl jų praktinio pritaikomumo. „Know-how“ gali būti saugoma kaip komercinė paslaptis arba kita įstatymų numatyta apsaugos forma.

Konfidencialumo reikalavimas – tai reikalavimas, reiškiantis, kad susipažinti su tam tikra informacija ir (ar) dokumentu gali tik asmenys, kuriems tokia teisė yra suteikta. Konfidenciali informacija ir (ar) dokumentai negali būti viešai skelbiami jokiais priemonėmis ir būdais.

Licencija (licencinė sutartis) –intelektinės nuosavybės objekto teisių subjekto (licenciaro) leidimas, suteikiantis intelektinės nuosavybės teisių objekto naudotojui (licenciatui) teisę naudoti intelektinės nuosavybės objektą (licencijos dalyką) nurodytoje teritorijoje tokiu būdu ir tokiomis sąlygomis, kaip numatyta licencinėje sutartyje. Licencija gali būti išimtinė arba neišimtinė. Išimtinė licencija – tai licencija, kuria licenciaras suteikia licenciatui teisę naudoti licencijos dalyką, tačiau netenka teisės suteikti tokias pat licencijas kitiems asmenims ir neturi teisės pats naudoti licencijos dalyką licenciatui perduotų teisių dalyje. Neišimtinė licencija – tai licencija, kuria licenciaras suteikia licenciatui teisę naudoti licencijos dalyką, pasilikdamas teisę suteikti tokią teisę kitiems asmenims ir pats naudoti licencijos dalyką. Licencija gali būti suteikta dėl visų ar dalies teisių į intelektinės nuosavybės objektą visoje pasaulio teritorijoje arba tam tikrų valstybių teritorijose.

Materialioji nuosavybė – su intelektinės nuosavybės objektų išraiška susijusi materialioji nuosavybė, pavyzdžiui, inžineriniai brėžiniai, įranga, cheminės ar biologinės medžiagos.

Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra (MTEP) – sistemingai atliekamas kūrybinis pažinimo darbas, įskaitant žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimą, ir naujai gautų pažinimo rezultatų panaudojimas.

Patentas – išradimo teisinės apsaugos forma.

Patentinis grynumas (švarumas) – teisinė technikos objekto savybė, rodanti, kad jame nėra elementų (požymių), kurie saugomi pagal galiojančius išradimų patentus ar atitinkamas paskelbtas paraiškas tokiems patentams gauti.

Pelnas – šiuose Nuostatuose pelnas suprantamas kaip finansinė nauda, gauta iš intelektinės nuosavybės komercinimo ir lygi iš gaunamų pajamų atėmus visas su intelektinės nuosavybės objektu susijusias ir dėl jo patirtas bei pateisinamas ir numatomas ateityje patirti išlaidas, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės objekto registravimo, registracijos palaikymo išlaidos ir pan.

Pramoninės nuosavybės objektai – išradimai, dizainas, prekių / paslaugų ženklai, puslaidininkinių gaminių topografijos, augalų veislės ir kt.

Prekių / paslaugų ženklas – bet koks žymuo, kurio paskirtis yra atskirti vieno asmens prekes / paslaugas nuo kito asmens prekių arba paslaugų ir kurį galima pavaizduoti grafiškai.

Puslaidininkinio gaminio topografija – tarpusavyje susijusių piešinių, perteikiančių puslaidininkinio gaminio sluoksnių erdvinį išdėstymą, visuma. Kiekvienas piešinys atitinka visą sluoksnio vaizdą (ar jo dalį). Piešinių gali sudaryti standartiniai žymėjimo simboliai, įvairūs sutartiniai ženklai ir kiti grafiniai vaizdai.

Studijuojantieji – asmenys, sudarę studijų sutartis su Universitetu ir įtraukti į Universiteto studentų arba klausytojų registrą.

Universiteto darbuotojai – asmenys, dirbantys Universitete pagal su jais sudarytas darbo sutartis.

Universiteto nuosavybės valdymo ir investavimo komitetas – komitetas, veikiantis pagal Universitete nustatytą tvarką.

III. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMO PRIORITETAI

5. Intelektinės nuosavybės valdymas Universitete turi būti atliekamas, o šie Nuostatai įgyvendinami atsižvelgiant į šiuos prioritetus:
 - 5.1. Universiteto švietėjišką misiją, pirmenybę švietimo veiklai;
 - 5.2. Kuo platesnės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros rezultatų sklaidos mokslo, mokymo bei Universiteto žinomumodidindymo tikslais siekį;
 - 5.3. Inovacijų, kūrybiškumo ir žinių kūrimo, galinčio prisidėti prie socialinės ir ekonominės gerovės bei pažangos, skatinimą ir plėtrą;
 - 5.4. Efektyvų ir socialiai atsakingą intelektinės veiklos rezultatų valdymą ir naudojimą, siekiant optimalaus suinteresuotųjų bei visuomenės socialinės ir ekonominės naudos balanso, užtikrinant intelektinės nuosavybės kūrėjų, Universiteto ir trečiųjų šalių bei galutinių vartotojų interesų ir visuomenės poreikių dermę.

IV. AUTORIŲ TEISĖS IR GRETUTINĖS TEISĖS

6. Turtinės teisės į studijų proceso autorių teisių objektus (studijų, studijų dalykų programas, specialiai paskaitoms parengtą medžiagą, metodines priemones), išskyrus kompiuterių programas ir duomenų bazines, sukurtas Universiteto darbuotojų, vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, numatytas darbo sutartyse, pareigybių aprašymuose, padalinių nuostatuose ar kituose Universiteto vidaus teisės aktuose, 5 metams pereina Universitetui, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje.
7. Turtinės teisės į kompiuterių programas bei duomenų bazines, sukurtas Universiteto darbuotojų, vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, numatytas darbo sutartyse, pareigybių aprašymuose, padalinių nuostatuose ar kituose Universiteto vidaus teisės aktuose, visam laikui pereina Universitetui, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje.
8. Turtinės teisės į vadovėlius, literatūros, mokslo (monografijas, mokslo straipsnius, konferencijų tezes, pranešimus, knygų skyrius ir panašius kūrinius) bei meno kūrinius priklauso juos sukūrusiems Universiteto darbuotojams, jeigu kitaip nenumatyta autorinėje ar kitoje sutartyje arba jei šių kūrinių sukūrimas konkrečiu atveju nebuvo užsakytas ir finansuojamas Universiteto lėšomis.
9. Turtinės teisės į autorių teisių ir gretutinių teisių objektus, kurie yra Universiteto darbuotojų kūrybinės veiklos rezultatas, nesusijusios su tarnybinių pareigų ar darbo funkcijų, numatytų darbo sutartyse, pareigybių aprašymuose, padalinių nuostatuose ar kituose Universiteto vidaus teisės aktuose, vykdymu, priklauso jų kūrėjams.
10. Turtinės Universiteto darbuotojų teisės į autorių teisių ir gretutinių teisių objektus gali būti perleistos arba suteiktos Universitetui, sudarant autorinę teisių perdavimo ar licencinę sutartį. Autorinių sutarčių rengimo, sudarymo, registravimo ir saugojimo reikalavimus nustato Universiteto vidaus teisės aktai. Autorių turtinės teisės Universitetui gali būti perduodamos ir kita įstatymų nustatyta tvarka. Autorių turtinių teisių perdavimas Universitetui gali būti visiškas arba dalinis, atlygintinas arba neatlygintinas.

11. Studijuojantiems priklauso asmeninės neturtinės ir turtinės autorių teisės į kūrinius ir gretutinės teisės į šių teisių objektus (ataskaitas, laboratorinius, kursinius, mokslo tiriamuosius, baigiamuosius bakalauro, magistro darbus ir kt.), sukurtus vykdant studijuojančiojo pareigas pagal studijų procesą Universitete reglamentuojančius teisės aktus. Universitetui, pasirašiusiam studijų sutartį su studijuojančiuoju, suteikiama visam autorių ir gretutinių turtinių teisių galiojimo laikotarpiui neišimtinė licencija šiuos kūrinius viešai skelbti viešosios bei ribotos (vidinės) prieigos Universiteto valdomose internetinėse duomenų bazėse bei, remiantis Universiteto nustatyta tvarka, Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinės sistemos talpyklose, naudoti šiuos kūrinius ar jų dalis Universiteto studijų rezultatų vertinimo procesuose bei mokymosi procesuose, moksliniuose tyrimuose (kūrinį ar jo dalį verčiant, atgaminant, išleidžiant, platinant ribotą kūrinio egzempliorių skaičių).
12. Turtinės teisės į autorių teisių ar gretutinių teisių objektus 5 metams, o į kompiuterių programas bei duomenų bazines visam laikui pereina Universitetui, jeigu studijuojantysis šį objektą sukūrė būdamas įdarbintas Universitete arba Universiteto ar Universitete vykdomuose projektuose, ir kitaip nenustatyta sutartyje.
13. Kai už Universiteto darbuotojų ir studijuojančiųjų sukurtų kūrinių leidybą moka Universitetas, turtinės teisės į šiuos kūrinius autorine sutartimi 5 metams perduodamos Universitetui, jeigu autorinėje sutartyje nėra susitarta kitaip.
14. Jei už kūrinio, parengto Universiteto darbuotojų, studijuojančiųjų ir bendraautorių iš kitų institucijų, leidybą moka Universitetas ar Universitetas ir kitos institucijos, Universiteto įsipareigojimai ir disponavimas kūrinio intelektualinės nuosavybės teisėmis nustatomi autorine sutartimi.
15. Leidžiant ar viešai bet koku būdu skelbiant Universiteto darbuotojų ar Universitete studijuojančiųjų sukurtus kūrinius, nepriklausomai nuo to, kam priklauso turtinės teisės į juos, turi būti daromas priedas „Vilniaus universitetas“ arba kitoku būdu parodomas autoriaus ryšys su Vilniaus universitetu. Ši nuostata netaikoma tik asmeninės kūrybos, nesusijusios su mokslo ar studijų veikla Universitete, atvejais.
16. Išleistų ar kitaip viešai prieinamais padarytų autorių teisių ir gretutinių teisių objektų registravimą vykdo Universiteto Biblioteka.
17. Autorių teisių ir gretutinių teisių objektų, kaip nematerialaus turto, apskaitą vykdo Universiteto Finansų ir ekonomikos direkcijos Turto apskaitos skyrius.
18. Autorių teisių ir gretutinių teisių objektų, į kuriuose teisės priklauso Universitetui, originalai (jeigu Universitetas turi originalą) autorių teisių ir gretutinių teisių priklausymo Universitetui laikotarpį yra saugomi tuose Universiteto kamieniniuose padaliniuose, kuriuose jie buvo sukurti. Pasibaigus Universiteto teisių į autorių teisių objektus galiojimui, kūriniai, pageidaujant autoriams, yra perduodami (grąžinami).
19. Pasibaigus 5 metų terminui nuo autorių turtinių teisių perdavimo Universitetui dienos pagal 6 punktą, turtinės teisės vėl priklauso autoriui, jei darbo ar kitoje atskiroje sutartyje nebuvo nutarta kitaip. Universitetas, atsižvelgdamas į intelektualinės nuosavybės naudojimą, turi teisę pasiūlyti autoriui pratęsti turtinių teisių suteikimo Universitetui terminą. Iniciatyvos teisė pateikti pasiūlymą autoriui priklauso kamieniniam padaliniiui, kuriame saugomas kūrinys. Pateikdamas pasiūlymą padalinys turi nurodyti terminą, kuriam siūlo pratęsti turtinių teisių perdavimą, siūlomą preliminarų atlygį. Ši Universiteto galimybė įgyvendinama laikantis įprastos viešųjų pirkimų organizavimo Universitete tvarkos.

20. Universitetas palaiko ir skatina atvirą prieigą prie mokslo tyrimų duomenų, mokslo informacijos ir mokslo kūrinių, kiek tai neprieštaruja Lietuvos Respublikos įstatymams, Universiteto vidaus tvarkos taisyklėms.

V. PRAMONINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

Bendroji dalis

21. Turtinės teisės į pramoninės nuosavybės objektus, tarp jų ir į „know-how“ („žinau kaip“), saugomą kaip komercinę paslaptį ar kitokia apsaugos forma, ir su tuo susijusią materialiąją nuosavybę, sukurtus Universiteto darbuotojų ir studijuojančiųjų bei asmenų, dirbančių Universiteto ar Universitete vykdomuose projektuose bei kitoje Universiteto vykdomoje, su intelektinės nuosavybės kūrimu susijusioje veikloje, priklauso Universitetui, jei jie yra sukurti:
- 21.1. vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, apibrėžtas darbo sutartyse, pareigybių aprašymuose, padalinių nuostatuose, kituose Universiteto vidaus teisės aktuose ir / ar vykdant darbdavio teisėtus pavedimus;
- 21.2. naudojantis Universiteto sukauptą patirtimi, duomenų bazėmis, finansine parama, įranga, medžiagomis ar patalpomis, jei nėra nustatyta kitaip.
22. Universiteto darbuotojams ir studijuojantiems priklauso turtinės teisės į jų sukurtus pramoninės nuosavybės objektus, teisės į komercines paslaptis ir su tuo susijusią materialiąją nuosavybę, jeigu jie nėra sukurti (ir dėl to nekyla jokių abejonių) 21 punkte nurodytomis aplinkybėmis.
23. Universiteto atskira sutartimi su darbuotoju gali būti susitariama dėl laikotarpio, po kurio Universitetui priklausančios teisės į pramoninės nuosavybės objektą perduodamos kūrėjui.
24. Darbuotojas ar studijuojantysis gali pasiūlyti Universitetui įsigyti jam priklausančias turtines teises į pramoninės nuosavybės objektą. Universitetas, padalinio vadovo iniciatyva ir pagrįdimu, šias teises įsigyja įprasta viešųjų pirkimų organizavimo Universitete tvarka.
25. Bendruose su verslo ir / ar kitais subjektais (partneriais, užsakovais ar kt.) projektuose teisių į sukuriamus pramoninės nuosavybės objektus priklausomybė ir disponavimo intelektine nuosavybe sąlygos iš anksto nustatomos sutartimi. Priklausomai nuo finansinio bei intelektualinio indėlio, galimi šie disponavimo intelektine nuosavybe variantai:
- 25.1. Jeigu pramoninė nuosavybė kuriama naudojant ankstesnę Universitetui priklausančią intelektinę nuosavybę, materialinę bazę ir kt., o verslo ir / ar kito subjekto (partnerio, užsakovo ar kt.) intelektinis ir (ar) finansinis indėlis yra neesminis, teisės į sukurtą pramoninės nuosavybės objektą priklauso Universitetui.
- 25.2. Jeigu pramoninė nuosavybė kuriama vykdant taikomojo pobūdžio, technologinės plėtros užsakomuosius darbus, turtinės teisės į sukurtą pramoninės nuosavybės objektą priklauso verslo ar kitam subjektui (partneriui, užsakovui ar kt.), o Universitetui paliekama, gavus išankstinį sutikimą, arba nepaliekama teisė sukurtus rezultatus naudoti mokslo ir studijų veikloje, įskaitant mokslinių straipsnių publikavimą bet kokia forma.
- 25.3. Jeigu pramoninė nuosavybė kuriama lygiomis dalimis prisidedant visiems partneriams, turtinės teisės į sukurtą pramoninės nuosavybės objektą bendrai priklauso Universitetui ir verslo ar kitam subjektui (partneriui, užsakovui ar kt.). Teisės į atskirus pramoninės nuosavybės objektus, sukurtus bendra Universiteto ir verslo ar kito subjekto (partnerio, užsakovo ar kt.) veikla, tačiau dėl jų turimos savarankiškos reikšmės galinčius būti

panaudotais atskirai, priklauso atitinkamai Universitetui ir verslo ar kitam subjektui (partneriui, užsakovui ar kt.).

26. Universitetas, sudarydamas sutartis su verslo ar kitais subjektais (partneriais, užsakovais ar kt.), turi siekti, atsižvelgdamas į aplinkybes, kuo didesnės naudos Universitetui.

Pramoninės nuosavybės apskaita ir registravimas

27. Universiteto darbuotojas ar studijuojantysis bei asmuo, dirbantis Universiteto ar Universitete vykdomuose projektuose ar dalyvaujantis kitoje Universiteto vykdomoje, su intelektinės nuosavybės kūrimu susijusioje veikloje, sukūręs pramoninės nuosavybės objektą, į kurį turčinės teisės priklauso Universitetui, turi nedelsdamas apie tai raštu pranešti padaliniui, atsakingam už Universiteto intelektinės nuosavybės valdymą ir komercinimą (toliau INVK padalinys):
- apie išradimą būtina pranešti 1 priede nurodyta forma,
 - apie kitą pramoninės nuosavybės objektą – laisva rašytine forma.
28. Pateikiama informacija negali būti atskleidžiama tretiesiems asmenims iki patento paraiškos ar kito pramoninės nuosavybės objekto oficialaus paskelbimo, jeigu Rektorius arba Universiteto nuosavybės valdymo ir investavimo komitetas nenusprendžia kitaip. Išimtis taikoma tik konfidencialumo sąlygomis.
29. INVK padalinys, gavęs 27 punkte nurodytą pranešimą, informuoja kamieninio padalinio, kuriame sukurtas pramoninės nuosavybės objektas, administraciją ir kartu su ja organizuoja pramoninės nuosavybės objekto tyrimą:
- 29.1. Kamieninio padalinio administracijos paskirti atsakingi asmenys kartu su pramoninės nuosavybės objekto autoriumi (-iais) išanalizuoja pranešimą apie sukurtą pramoninę nuosavybę, vertindami, ar išradimas yra naujas, išradimo lygio ir pritaikomas pramonėje; ar dizainas yra naujas ir turintis individualių savybių; ar topografija yra originali ir nenaudojama puslaidininkinių gaminių pramonėje, ar išradimas atskleistas pakankamai / nepakankamai aiškiai, pateikti / nepateikti duomenys apie patentinį švarumą (grynumą) ir kt., ir, jeigu reikia, atlieka papildomą pramoninės nuosavybės objekto tyrimą.
- 29.2. Kamieninio padalinio administracijai / arba INVK padalinys, atsižvelgdamas į pramoninės nuosavybės objekto sudėtingumą ir specifiką, tyrimo atlikimui gali pakviesti vidinius ir / ar išorinius konsultantus.
- 29.3. Kamieninio padalinio administracija pateikia INVK padaliniui tyrimo rezultatus bei išvadas dėl tikslingumo Universitetui pasinaudoti savo teise į intelektinę nuosavybę bei dėl intelektinės nuosavybės teisinės ar kitos apsaugos ir komercinimo.
- 29.4. INVK padalinys kartu su kamieninio padalinio administracija ir pramoninės nuosavybės objekto autoriumi (-iais), remdamiesi tyrimo rezultatais, padaro išvadas dėl pramoninės nuosavybės objekto teisinės apsaugos ir komercinimo.
30. INVK padalinys turi teisę pareikalauti, o pramoninės nuosavybės objekto autorius privalo pateikti papildomą informaciją, būtiną pramoninės nuosavybės objekto patentavimui, registravimui ir / ar komercinimui.
31. INVK padalinys gali kreiptis į Universiteto nuosavybės valdymo ir investavimo komitetą, jeigu reikalinga konsultacija ir / ar rekomendacijos, atsakant į klausimus dėl tikslingumo Universitetui pasinaudoti savo teise į intelektinę nuosavybę; dėl teisių į bendroje veikloje sukurtą intelektinę nuosavybę pasidalijimo; dėl intelektinės nuosavybės teisinės apsaugos ir / ar komercinimo tikslingumo; dėl lėšų, reikalingų intelektinės nuosavybės teisei apsaugai ir / ar

komercinimui; dėl galimybės atskleisti informaciją konfidencialumo sąlygomis. Komiteto posėdyje privalo dalyvauti atitinkamo kamieninio padalinio atstovas ir pramoninės nuosavybės objekto autorius (-iai). Komiteto organizacinį aprūpinimą užtikrina INVK padalinys.

32. INVK padalinys ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pranešimo apie pramoninės nuosavybės objekto sukūrimą gavimo datos turi pateikti Rektoriui Tarnybinį raštą dėl Universiteto ketinimo pasinaudoti savo teise į pramoninės nuosavybės objektą, dėl pramoninės nuosavybės objekto teisinės ar kitos apsaugos beikomercinimo. Jeigu konkrečiu atveju yra labai svarbu užtikrinti prioritetą, patento paraiška, informavus INVK padalinį, gali būti pateikta lygiagrečiai su atliekamu galimos teisinės apsaugos įvertinimu.
33. INVK padalinys, gavęs Rektoriaus sprendimą dėl Universiteto ketinimo pasinaudoti teise į pramoninės nuosavybės objektą ir su tuo susijusios pramoninės nuosavybės objekto teisinės apsaugos bei komercinimo, privalo nedelsdamas apie šį sprendimą informuoti pramoninės nuosavybės objekto autorių (-ius) ir kamieninio padalinio administraciją.
34. Nusprendus pramoninę nuosavybę patentuoti, registruoti ar kitaip saugoti Universiteto vardu, pagal Rektoriaus įsakymu patvirtintą formą pasirašoma Pramoninės nuosavybės objekto apskaitos sutartis. Šia sutartimi nustatomos Universiteto ir pramoninės nuosavybės objekto autoriaus (-ių) teisės ir pareigos bei nustatomas preliminarus pelno, kuris gali būti gautas intelektinės nuosavybės komercinimo atveju, paskirstymas. Sutartis sudaroma prieš pateikiant paraišką dėl pramoninės nuosavybės patentavimo arba registravimo.
35. Pramoninės nuosavybės objektų registravimo dokumentai (patentai, prekių ženklų, pramonės dizaino liudijimai ir pan.), autorinės, licencijavimo ar pardavimo sutartys registruojamos ir saugomos Universiteto vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.
36. Pramoninės nuosavybės objektai bei su jais susijusi materialioji nuosavybė intelektinės nuosavybės teisių priklausymo Universitetui laikotarpi saugomi tuose Universiteto kamieniniuose padaliniuose, kuriuose jie buvo sukurti. Šis Universiteto kamieninis padalinys privalo užtikrinti tinkamą pramoninės nuosavybės objektų apsaugą.
37. Pramoninės nuosavybės objektai į buhalterinę apskaitą įtraukiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1K-495 patvirtintu 13-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Nematerialusis turtas“.

Pramoninės nuosavybės komercinimas

38. INVK padalinys, suderinęs su kamieniniu padaliniu, sprendžia dėl pramoninės nuosavybės objekto, į kurį teisės priklauso Universitetui, komercinimo formų ir sąlygų beiteikia savo sprendimą Rektoriui tvirtinti.
39. INVK padalinys, atsižvelgęs į konkretaus pramoninės nuosavybės objekto komercinimo perspektyvas, gali inicijuoti pramoninės nuosavybės objekto komercinimą arba kreiptis dėl komercinimo į kitą suinteresuotą subjektą.
40. Universitetas pramoninės nuosavybės objekto komercinimą gali vykdyti, atlygintinai perduodamas ar licencijuodamas Universitetui priklausančias pramoninės nuosavybės teises, steigdamas ir / ar investuodamas į juridinius asmenis.
41. Universitetas ir verslo subjektai, ir / ar kiti partneriai dėl bendroje veikloje sukurtų pramoninės nuosavybės objektų, į kuriuos teisės priklauso Universitetui ir verslo subjektams, ir / ar kitiems partneriams, komercinimo formų ir sąlygų susitaria atitinkamoje sutartyje.

VI. PELNO PASKIRSTYMAS IR HONORARO MOKĖJIMAS

42. Pelnas, gautas iš pramoninės nuosavybės objekto komercinimo, yra dalijamas tarp Universiteto ir autoriaus, kuris yra Universiteto darbuotojas ar kitas asmuo, nurodytas šių Nuostatų 3 punkte.
43. Universitetas pramoninės nuosavybės objekto komercinimo atveju autoriui moka dalį pelno, kuri Universitetas gauna kaip pramoninės nuosavybės objekto turtinių teisių turėtojas. Pelnas skirstomas tarp Universiteto ir pramoninės nuosavybės objekto autoriaus (-ių) pagal Universiteto, atstovaujamo INVK padalinio, ir autoriaus (-ių) pasirašytą sutartį. Sutartis sudaroma ne vėliau kaip per pusę metų nuo patento, dizaino registracijos liudijimo išdavimo arba per metus nuo išradimo, dizaino naudojimo pradžios, jeigu atitinkamai išradimas ar dizainas buvo pradėtas naudoti iki patento ar dizaino registracijos liudijimo išdavimo, kitų pramoninės nuosavybės objektų ar „know-how“ („žinau kaip“) atveju – per pusę metų nuo licencijavimo ar pardavimo sutarties pasirašymo. Šalys yra laisvos tartis dėl atlyginimo dydžio, mokėjimo ir apskaičiavimo tvarkos, laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų.
44. Autoriui (-iams) skiriama ne mažiau 35 % ir ne daugiau 80 % Universiteto gauto pelno iš atitinkamo pramoninės nuosavybės objekto komercinimo.
45. Pelno dalis mokama ir tais atvejais, kai Universiteto darbuotojo darbo sutartyje ar pareigybės aprašyme yra numatytas pramoninės nuosavybės objektų kūrimas ar už tai jam buvo arba yra mokamas sutartas padidintas atlyginimas.
46. Dalijant pelną turi būti atsižvelgiama į autoriaus, kamieninio padalinio, Universiteto indėlį į intelektualinę nuosavybės objekto sukūrimą, teisinės apsaugos galimybių įvertinimą, registravimą, apsaugą ir komercinimą.
47. Universitetui priklausanti dalis paskirstoma tarp Universiteto ir Universiteto kamieninio padalinio. Kamieniniam padaliniiui skiriama ne mažiau 50 % Universitetui priklausančios pelno dalies.
48. Universitetas, įgijęs autorių turtines teises į literatūros, mokslo ar meno kūrinių, gali mokėti autoriams vienkartinį ar periodinį honorarą. Pagal autorinę sutartį mokamo honoraro dydis nustatomas šalių susitarimu. Honoraras autorinėje sutartyje nustatomas konkrečia pinigų suma. Jei kūrinys yra užsakomas, šalys autorinėje sutartyje gali numatyti honoraro ar jo dalies mokėjimą avansu, jei pripažįsta, kad be mokėjimo avansu kūrinio sukurti bus neįmanoma. Honoraro dydis turi būti nustatomas vadovaujantis protingumo kriterijais ir atitikti realią sukurto kūrinio vertę, svarbą bei autoriaus darbą kūriniui sukurti. Bendraautorių tarpusavio santykiai ir kiekvienam iš bendraautorių skiriama autorinio atlyginimo dalis nustatomi jų bendru susitarimu. Jeigu bendraautorių susitarimo dėl autorinio atlyginimo nėra, teises į intelektualinę nuosavybės objektą visi bendraautoriai įgyvendina kartu, o atlyginimas jiems paskirstomas atsižvelgiant į kiekvieno bendraautoriaus intelektualinės veiklos kūrybos indėlį.
49. Kai už Universiteto darbuotojo ar studijuojančiojo sukurto kūrinio leidybą (nesvarbu, kokia forma) moka Universitetas, pastarasis, kaip autorių turtinių teisių turėtojas, autoriui moka ne mažesnę kaip 35 % dydžio honorarą, skaičiuojamą nuo Universiteto iš kūrinio realizacijos gauto pelno. Honoraras skaičiuojamas už tuos kalendorinius metus, kuriais buvo gautas pelnas ir mokamas autorių turtinių teisių perdavimo sutartyje nustatyta tvarka.

VII. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ PRIEŽIŪRA IR GYNIMAS

50. Jei turtinės teisės į intelektualinę nuosavybės objektus priklauso Universitetui, jis yra atsakingas už šių teisių priežiūrą. Universitetas įsipareigoja intelektualinės nuosavybės teisių disponavimo laikotarpiu įstatymų nustatyta tvarka ginti jam priklausančias intelektualinės nuosavybės teises.

51. Jei Universitetas yra atsisakęs turtinių teisių į intelektualinę nuosavybę objektus ir perleidęs jas autoriui, už teisių priežiūrą ir gynimą yra atsakingas autorius.
52. Už autorių neturtinių teisių priežiūrą ir gynimą yra atsakingas autorius.
53. Universitetas ir verslo subjektai ar kiti partneriai dėl turtinių teisių į intelektualinę veiklos objektus, sukurtus bendruose projektuose, priežiūros ir gynimo susitaria sudarydami atitinkamas sutartis.

VIII. INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖGIMAS, VALDYMAS IR SPRENDIMAS

54. Universiteto darbuotojai ir studijuojantieji privalo vengti interesų konfliktų tiek intelektualinės nuosavybės kūrimo metu, tiek ir pramoninės nuosavybės komercinimo metu.
55. Universiteto darbuotojai ir studijuojantieji užtikrina, kad santykiuose su trečiaisiais asmenimis nebus pažeistos Universiteto, kaip intelektualinės nuosavybės teisių turėtojo, teisės ar teisėti interesai.
56. Pranešimo apie galimą interesų konfliktą tvarka, tokių konfliktų prevencinės priemonės ir sprendimo būdai nustatomi Universiteto vidaus teisės aktuose, parengtuose Rektoriui įsakius.
57. Universiteto darbuotojai ir studijuojantieji užtikrina, kad tiek intelektualinės nuosavybės kūrimo metu, tiek ir pramoninės nuosavybės komercinimo metu nepažeidžia trečiųjų asmenų interesų. Išaiškėjus tokiam pažeidimui, Universiteto darbuotojai ir studijuojantieji prisiima asmeninę atsakomybę už padarytą žalą ir nuostolius.

IX. UNIVERSITETO DARBUOTOJŲ IR STUDIJUOJANČIŲJŲ INFORMAVIMAS IR MOKYMAS APIE INTELEKTINĘ NUOSAVYBĘ

58. Universiteto kamieninio padalinio administracijai rekomenduojama organizuoti nuolatinį darbuotojų ir studijuojančiųjų informavimą bei mokymą apie intelektualinę nuosavybę, vadovaujantis INVK padalinio parengtomis Universiteto darbuotojų ir studijuojančiųjų informavimo ir mokymo apie intelektualinę nuosavybę gairėmis.
59. Universiteto kamieninio padalinio administracija, įvertinusi padalinio veiklos specifiką, darbuotojų ir studijuojančiųjų poreikius, gali nustatyti informavimo ir mokymo apie intelektualinę nuosavybę būdus bei priemones.
60. Universitetas sudaro sąlygas įgyti intelektualinės nuosavybės žinias:
 - 60.1. studijuojantiesiems, sudarydamas galimybes pasirinktinai studijuoti Intelektinės nuosavybės dalyką (modulį);
 - 60.2. darbuotojams, užtikrindamas intelektualinės nuosavybės mokymą Universiteto darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemoje.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61. Nuostatai įsigaliojanuo jų patvirtinimo ir yra taikomi valdyti, naudoti, disponuoti ir perduoti intelektualinę nuosavybę.

1 priedas

VILNIAUS UNIVERSITETAS
PRANEŠIMAS APIE IŠRADIMĄ
Nr.

1. IŠRADIMO PAVADINIMAS. SUTRUMPINTAS PAVADINIMAS (AKRONIMAS)
--

2. INFORMACIJA APIE IŠRADĖJUS <i>[Išvardijami visi išradėjai]</i>	
Pagrindinis išradėjas <i>[Vardas, pavardė, darbovietė, pareigos, tel. Nr., el. p., indėlis % į išradimą]</i>	
Kitas išradėjas <i>[Vardas, pavardė, darbovietė, pareigos, tel. Nr., el. p., indėlis % į išradimą]</i>	

3. DUOMENYS APIE IŠRADIMĄ	
3 – 10 esminių žodžių, pagal kuriuos būtų galima ieškoti informacijos apie išradimą	
Referatas <i>[Pateikiama techninė informacija apie išradimą taip, kad būtų galima suprasti problemą, tos problemos sprendimo išradimu esmę ir išradimo panaudojimo pagrindinį variantą (pagrindinius variantus)]</i>	
Su išradimu susijusi materialioji nuosavybė <i>[Inžineriniai brėžiniai; prototipiniai prietaisai; įranga; cheminės ar biologinės medžiagos]</i>	
Išradimo naujumo esmė <i>[Smulkiai aprašomas uždavinys, kuriam išspręsti skirtas išradimas, nurodomi visi esminiai išradimą apibūdinantys požymiai bei techninis rezultatas, kuris gali būti gautas įdiegus išradimą]</i>	
Lietuvos ir užsienio patentai, kuriuose	

aprašyti artimiausi išradimo analogai [Nr., pavadinimas, esmė]	
Publikacijos, susijusios su išradimu [Pavadinimai, datos, leidiniai]	
Žodinis informacijos apie išradimą atskleidimas [Konferencijos, seminarai, kt.]	
Išradimo pritaikymo sritys [kuriai sričiai teikiama pirmenybė] ir būdai	
Galimi išradimo vartotojai	
Finansavimo šaltiniai [Valstybinės, nevalstybinės įstaigos, pramonės įmonės, agentūros, fondai ir kt., kuriems finansuojant buvo sukurtas išradimas. Nurodomi visi užsakovai ar rėmėjai, sutarties Nr., biudžetinės temos pavadinimas, projekto pavadinimas, kodas]	
Ne finansiniai šaltiniai, panaudoti išradimo kūrimui [Pvz., medžiagos ar įranga iš kitų universitetų ar įmonių pagal panaudos ar kitokią sutartį]	
Kitos (nepaminėtos) sutartys bei susitarimai, susiję su šiuo išradimu [Nurodoma su kuo, sutarties Nr., susitarimo pobūdis]	
Siūlomas išradimo apsaugos pobūdis [Patentuoti, nurodant šalis; saugoti kaip komercinę paslaptį, kt.]	
Prie pranešimo pridedami dokumentai	

4. INFORMACIJĄ APIE NAUJĄ IŠRADIMĄ ATSKLEIDĘ ASMENYS				
Įsipareigoju informaciją apie šį išradimą laikyti paslapyje				
Vardas, pavardė	Darbovietė	Pareigos	Parašas	Data

5. INFORMACIJA APIE IŠRADIMĄ GAUTA			
Įsipareigoju informaciją apie šį išradimą laikyti paslapyje			
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas	Data

6. SPRENDIMAS			
<i>[Universitetas pasinaudos/nepasinaudos teise į patentą, kt.]</i>			
Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas	Data